

CADADKA
26AAD
APRIL
2023

WARGEYNSKA

FSAN Federatie Somalische Associaties Nederland

SADDEX BILLE KA FAALLOODA ARRIMAHAD JAALIYADDA SOOMAALIDA NETHERLANDS

“

*Ujeedada maalintan waa inaan si
wada jir ah uga shaqaynaa sidii loo
soo afjari lahaa caadada gudniinka
gabdhaha, si loo helo mustaqbalka
bulsho caafimaad qabta*

tegen vrouwelijke genitale vermindering

— Zahra Naleie

Zero Tolerance Day 2023

PHAROS

PLAN
INTERNATIONAL

KIT
Royal Holloway

Viaa

GGD
Utrecht

GGD
Noord- en Oost-Groningen

TUSMADA WARGEYSKA

Maalinta Caalamiga ee la Dagaalanka Gudniinka Gabdhaha	3
Maalinta Caalamiga ee Haweenka Adduunka	4
MUXUU YAHAY PRIJSPLAFOND	5
Kordhintu mushaharka ayaa gaaray heerkii ugu sarreeyay 40-sano	5

Maalinta Caalamiga ee la Dagaalanka Gudniinka Gabdhaha

Waxaa sannad walba lagu xusaa waddamo badan oo adduunka ah maalinta loo asteyey la dagaalanka gudniinka gabdhaha oo ku beegan 6da Febaraayo. Dalka Netherland ilaa waqtigii maalinta caalamiga ah lagu dhawaqay ee 2003 ilaa hadda sannad walba waxaa lagu qabtaa munaasabad la xiriira arrimahaas, waxaa diyaariya ururadda FSAN, Pharos, plan international iyo GGden oo wata magaca platform6/2.

Sannadkaan kulanka waxaa

lagu dhigay magaalada Zwolle ee caasimadda gobolka Overijssel ee Waqooyi Bari Netherlands . Munaasabadaasi waxaa ka soo qaygalay dad badan oo u ololeeya ka hortagga gudniinka Gabdhaha ah oo ka socda wisaaraddo iyo ururada aan dowliga ahayn ee maxalliga ah si loo soo jeediyo indhaha caalamka ee la dagaalanka gudniinka gabdhaha.

FSAN waxaa ka qaygalay gudoomiye ku-xigeenka Abdulkaadir Nuune iyo wacyigeliyaasha la dagaalnka gudniinka gabdhaha oo ka kala socda waddamo kala duwan iyo TV Somali 4 all oo munaasabadda duubay.. Mawduuca sanadkan wixa uu ahaa (Dhisida marxalado muhiim ah – oo ku beegan 2030) iyada oo qaar ka mid ah ololayaashu ay ku doodayaan in dagaalka lagu joojinayo gudniinka gabdhaha ah uu u baahan yahay in la yeesho go'aan dhab ah oo lagu gaaro meelaha ay dadku weli ku dhaqmaan gudniinka gabdhaha ah iyaga oo uga digaya khataraha nololeed ee gudniinka gabdhaha ah.

Zahra Naleie, oo ah maareeye sare ee FSAN ee dhanka jinsiga, ayaa fursad u heshay in ay soo bandhigto 20kii sano ee lasoo dhaafay ololaha ka dhanka ah Gudniinka Gabdhaha ee dalka Nederland. Waxay ka warantay marxaladihii la soo maray iyo caqabadaha soo wajahay intii lagu jiray dagaalka ka dhanka ah gudniinka gabdhaha.

Zahra waxa ay sidoo kale u sheegtay ka soo qaygalayaashii guusha la gaaray mudadii dheerayd ee wacyigelinta qaranka ee bulshooyinka soogalootiga ah ee Nederland si kor loogu qaado heerka fahamka khatarta gudniinka gabdhaha. Maalintaasi waxaa la qabtay oo kale panel iyo workshop oo loogu hadlayey mowduucyo kala duwan. Ujeedaduna waxay ku salaysnayd sidii arrintaan loo soo afjari lahaa ama loo yarayn lahaa.

Dhanka kale, xoghayaha guud ee Qaramada Midoobay António Guterres ayaa sheegay in ragga ay tahay inay doorkooda ka qaataan joojinta gudniinka gabdhaha. "Waxaan ugu baaqayaa ragga iyo wiilasha meel kasta oo ay joogaan inay igu soo biiraan inaan ka hadlo oo aan u istaago joojinta gudniinka gabdhaha ah, si looga wada faa'iidaysto." Ayuu yiri.

25kii sano ee la soo dhaafay, baahsanaanta gudniinka Gabdhaha ayaa hoos u dhacay caalamka. Maanta, gabadhu saddex-meelood meel ayay ka yar tahay in lagu sameeyo gudniinka 30 sano ka hor. Si kastaba ha ahaatee, in la joogteeyo guulahaas marka loo eego dhibaatooyinka bini'aadantinimo sida cudurrada dillaaca, isbeddelka cimilada, iskahorimaadyada hubaysan iyo kuwo kale ayaa sababi kara dib u dhac ku yimaada horumarka lagu gaarayo sinaanta jinsiga iyo ciribirkirka gudniinka Gabdhaha ah 2030ka.

Maalinta Caalamiga ee Haweenka Adduunka

8da bisha Maarsو ee sanad walba waxaa addunyadda lagu xusaa maalintii haweenka. Qaramada Midoobay ee Soomaaliya ayaa munaasabadaas ugu hambalyey-say haweenka Soomaaliyeed sida joogtada ah ee ay uga qeyb qaad-anayaan horumarka dalkooda.

“Dadaalka nabad-dhisidda iyo dib-u-hesiinta ilaa hawlaha xasilinta ee goobihii dhawaan lagala wareegay Al-Shabaab iyo gurmadka bini’aadantinimo ee abaaraha jira – Haweenka Soomaaliyeed waxay sii wadaan inay gacan weyn ka geystaan dhammaan dhinacyada nolosha bulshada,” ayey tiri ku-xigeenka ergayga gaarka ee Xoghayaha Guud ee Qaramada Midooobay ee Soomaaliya, Anita Kiki Gbeho.

Waxyaalaha ay haweenka Soomaaliyeed ku deeqayn waxaa ka mid ah abaabulka bixinta taageerada bi-ni’aadantinimo - sida unto iyo sahay kale oo muhiim ah, iyo hoy - oo loogu talagalay dadka ay saameeyeen colaadaha iyo abaarta daba dheeraatay.

Qaramada Midoobay waxay aqoonsan tahay dadaallada socda ee haweenka Soomaaliyeed sannadihii la soo dhaafay, waxayna ku boorinaysaa dhammaan daneeyayaasha arrimaha Soomaaliya, gaar ahaan madaxda dalka, inay xaqiijiyaan in haweenka ay ka qaybgalaan maamulka hay’adaha heer qaran iyo heer dowlad-goboleedba, taas oo qayb ka ah dadaallada ay Q.M ku xaqiijiso nabadda, barwaaqada iyo horumarka Soomaaliya.

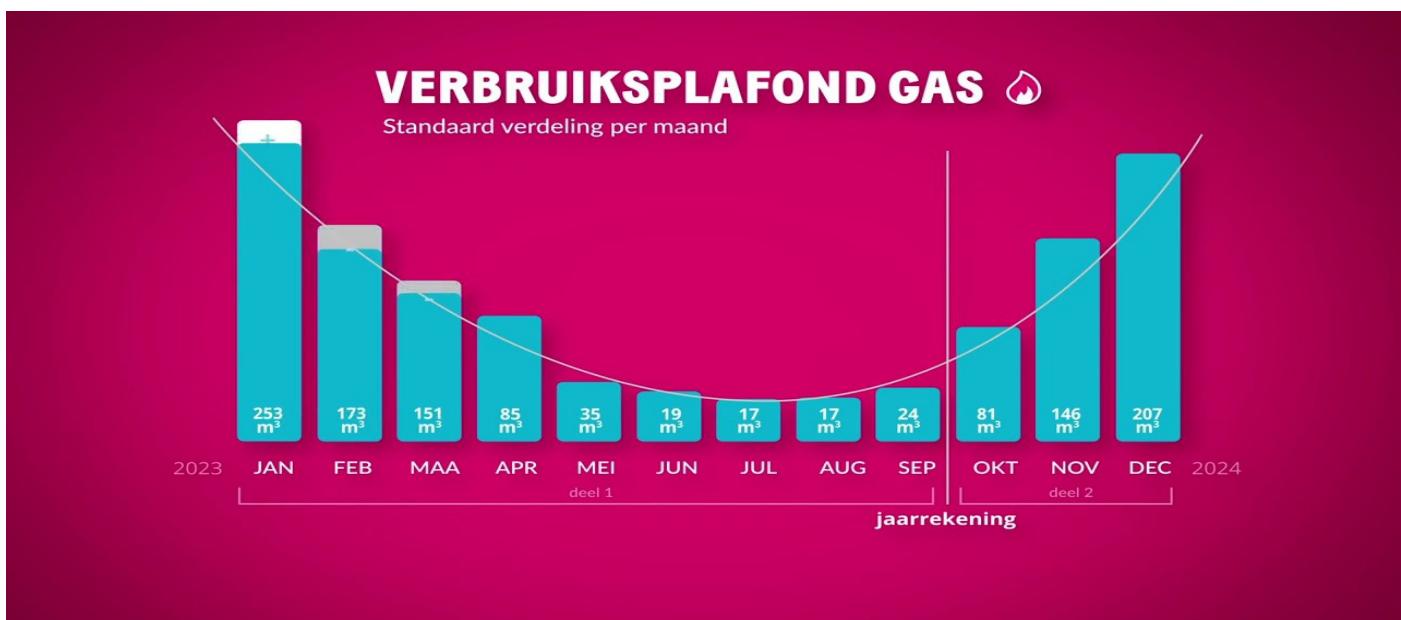
Mawduuca sanadkan ee Maalinta Caalamiga ah ee Haweenka waxa uu ahaa’Digit ALL: Hal-abuurnimo iyo Farsamo xagga Sinnaanta Jinsiga,’ waxayna ujeedadeedu tahay in la muujiyo muhiimadda tignoolajiyada dhijitaalka ah si aysan u noqon fursad ku koobnaanta uun raga, laakiin haweenka laga qeyb geliyo. Waxaa kaloo muhiimada ay tahay in haweenka ay awoodaan isticmaalka internetka oo ay ku dareemaan ammaan. Haddii taasi ay waayaan waxaa adkaan doonta ayaa warbixinta lagu sheegay in haweenka ay horumariyaan xirfadooda mustaqbalka.

Xafiiska Qaramada Midoobay ee Soomaaliya waxa uu ku dhiirigelinaya haweenka Soomaaliyeed inay xoog saaraan adeegsiga tignoolajiyada si ay u horumariyaan noloshooda, ka diba ay gacan uga geystaan dadaala-dib loogu dhisayo dalkooda Soomaaliya.

Heerka isticmaalka internetka ee Soomaaliya ayaa si tartiib tartiib ah u kordhayey dhowrki sano ee la soo dhaafay wuxuuna sare u kacay 16.4 boqolkiiba sanadkii 2021 ilaa 2022, sida ay sheegtay shirkadda dabagalka isticmaalka dhijitaalka ah ee DataReportal.

Maalinta caalamiga ah ee haweenka ayaa caalamka laga xusayey tan iyo 1975 markii Qaramada Midoobay ay billowday samaynta munaasabadda si loogu dabaaldego guulaha bulsho, dhaqaale, dhaqan iyo siyaasadeed ee haweenka. Maalintaasu waxay calaamat u tahay baaqa waxqabad ee dardargelinta sinnaanta jinsiga.

MUXUU YAHAY PRIJSPLAFOND

Kulama badan ka dib, dowlada Netherlands iyo shirkadaha bixiya adeegyada tamarta sida korontada iyo gaaska ayaa si ku meel gaar ah isugu raacay (prijsplafond) jaan-goynta qiimaha isticmaalka adeegyadaasi ilaa sanadkan 2023. Qiimaha iyo isticmaalka xadidan ayaa noqonaya sidan; halkii kuubik mitir (m^3) oo gaas ah waxa uu noqonayaa €1,45 waxaana guri kasta oo la degan yahay loo ogol yahay inuu sanadkii isticmaalo ilaa 1200 m^3 .

Korontada ayaa iyaduna ah halkii kilowaat saacadii (kWh) €0,40 waxaana la ogol yahay in la isticmaalo sanadkii 2900 kWh , iyadoo €47,38 uu noqonayo halkii gigajoule (GJ) oo u dhiganta 30 kuubik mitir oo loo isticmaalo kulayl siinta guryaha iyo goobaha shaqada xilliga qaboobaha, waxaana sanadkii la ogol yahay ilaa 37 GJ. Wixii ka baxsan isticmaalka jaan-goyntaasi, waxay shirkadaha xaq u leeyihiin inay kugu soo dalacaan qarash dheeraad ah oo ka qaalsan qiimaha la isku afgartay.

Kordhintaa mushaharka ayaa gaaray heerkii ugu sarreeyay 40-sano

30-kii bishii Maars, xafiiska tirakoobka qaranka ee dalka Netherlands ee CBS ayaa sheegay in mushaharka dadka shaqeeya uu kordhay celcelis ahaan 5% rubuci hore ee sanadkan 2023, taasoo ah ku dhawaad laba jibaar tiradii sanad ka hor, laakiin CBS waxay sheegtay in tani aysan weli ku filneyn marka loo eego sicir bararka ku dhacay maciishada

CBS waxay sheegtay in tusmada qiimaha macaamiishu ay 6.6% ka sarreeyeen muddadii January ilaa March. Si kastaba ha ahaatee, kororka celceliska 5% ayaa ah kii ugu sarreeyay muddo 40 sano ah.

Mushaharka ayaa si gaar ah loogu kordhiyey dadka ka shaqeeya xafiisyada soo dhoweynta iyo hoteelada, kuwaas oo mushaharkoodu kor u kacay 8%. Sannadkii hore, shaqaalaha qaybta martigelinta waxay arkeen kororka mushaharkooda kaliya 0.3%.

Waaxyaha gaadiidka iyo shaqaalaha dawladda ayaa sidoo kale kor u kacay mushaharkooda oo ku soo dha-waaday 8%. Mushaharka ugu hooseeya - 2.5% - waxa la siiyay dadka ka shaqeeya qaybta guryaha.